

mæssige eller af andre sociale grunde ønsker at afhænde ejendommen for at flytte til et andet sted.

Kravet om, at byggelinierne skal omfatte et areal, der i »ikke uvæsentligt omfang« er pålagt byggelinier efter § 2, sigter til den situation, hvor det vurderes, at den pågældende ejendom vil blive totaleksproprietet i forbindelse med projektets eventuelle gennemførelse. Der skal således på det tidspunkt, hvor anmodningen om overtagelse fremsættes, i hvert enkelt tilfælde foretages en konkret vurdering af byggelinierne betydning for arealet eller ejendommen, baseret på den viden, der er om linieføringen ud fra den foretagne projektering på dette tidspunkt. Vurderingen vil være afhængig af, om der er tale om en beboelsesejendom eller en erhvervsnejendom, og om den pågældende ejendom består af én eller flere lodder.

Udgangspunktet er, at byggeliniepålægget skal omfatte en så stor del af ejendommen, at trafikministeren med stor sandsynlighed under alle omstændigheder vil skulle overtage ejendommen for at kunne realisere baneanlægget i den linieføring, som byggelinien skal sikre. Hvis således byggelinien eksempelvis alene vedrører en lod af en landbrugsejendom, der er beliggende et stykke fra bygningslodden, vil dette normalt ikke kunne begrunde en overtagelse. Tilsvarende vil det forhold, at en landbrugsejendoms bygningslod perifert berøres af byggelinier, og uden at byggelinierne hindrer en fremtidig bygningsudvidelse, heller ikke kunne begrunde en overtagelse.

Det er i øvrigt en betingelse, at byggelinierne hindrer salg af arealet eller ejendommen på normale vilkår, hvilket ejeren f.eks. kan dokumentere ved erklæring fra en ejendomsmægler. Der gælder ingen frister for fremsættelse af begæring om overtagelse.

Efter bestemmelsen i stk. 3 kan ejeren af en ejendom, hvor arealet, der er omfattet af byggeliniepålægget, kun udgør en mindre del, kræve hele ejendommen overtaget mod erstatning. Det forudsættes dog, at den tilbageværende del af ejendommen bliver så lille eller får en sådan karakter, at det ikke vurderes som hensigtsmæssigt at bevare den som en selvstændig ejendom.

Byggelinierne betydning for den enkelte ejer kan ændre sig i tidens løb. Den ændrede betydning kan skyldes ændringer i ejerens personlige forhold, men også ændringer i vilkårene for drift af en på ejendommen værende erhvervsvirksomhed kan betyde, at der adskillige år efter byggeliniepålægget opstår et ønske om at få overtaget arealet af staten. Det gælder f.eks., hvis der på ejendommen drives erhvervsvirksomhed, og byggelinien hindrer en naturlig udbygning af virksomhedens driftsbygninger, som må anses nødvendig

for virksomhedens fortsatte drift på et rimeligt økonomisk grundlag. Ejeren kan derfor til enhver tid fremsætte begæring om overtagelse.

Efter bestemmelsen i stk. 4 kan ejeren påklage trafikministerens afgørelse til de i §§ 57-58 i lov om offentlige veje nævnte taksationsmyndigheder, hvis trafikministeren afslår ejerens anmodning om overtagelse efter stk. 1-3, eller hvis der ikke kan opnås enighed om erstatningens størrelse.

Efter bestemmelsen i stk. 5 kan spørgsmål om overtagelsesbegæring som følge af byggeliniepålæg først indbringes for domstolene, når klageadgangen til taksationsmyndighederne er udnyttet. Søgsmål skal anlægges senest 6 måneder efter, at afgørelse er kommet frem til klageren.

Bestemmelsen svarer til § 38 i lov om offentlige veje og praksis på vejlovens område vil kunne indgå i vurderingen.

#### Til § 6.

Bestemmelsen giver mulighed for, at trafikministeren, selv om der ikke er pålagt byggelinier, forlods kan erhverve en ejendom på begæring af ejeren. Der er tale om ejendomme, der berører særligt indgribende af udbygningsplanerne. I lighed med den vurdering, der finder sted i forbindelse med administrationen af bestemmelsen i § 5, stk. 2, vil der i hvert enkelt tilfælde skulle foretages en vurdering af udbygningsplanernes betydning for den pågældende ejendom. Udgangspunktet er, at projektet skal omfatte en så stor del af ejendommen, at denne vil blive totaleksproprietet i forbindelse med projektets eventuelle gennemførelse.

Det er i øvrigt en betingelse, at projektet hindrer salg af den pågældende ejendom på normale vilkår, hvilket ejeren f.eks. kan dokumentere ved erklæring fra en ejendomsmægler.

Overtagelsesadgangen kan kun komme på tale, når der foreligger særlige personlige grunde til, at ejeren ønsker ejendommen overtaget. Ved vurderingen af hvilke forhold, der vil kunne begrunde forlods overtagelse, vil der blive lagt vægt på de samme kriterier som ved bestemmelsen i § 5, stk. 2.

Overtagelsesadgangen vil skulle administreres inden for rammerne af de bevillinger, der afsættes til forlods overtagelse.

Ejendomme, der måtte være overtaget forlods, kan senere afhændes efter de almindelige regler for salg af statens ejendomme, såfremt det måtte vise sig, at ejendommen alligevel ikke skal anvendes til baneformål. For så vidt der er tale om forlods overtagelse af landbrugsejendomme, kan ejendommens jord eventuelt